

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЖИВОПИС»

ОП «Художнє скло», ОКР Бакалавр, 1-2 семестр, 2021-2022 н .р.

Викладач/викладачі	доцент Шимін Я.В., викл. Жук А.О.
Телефон, e-mail	Шимін Я.В., +380 67 702 71 46 shymin.ya@gmail.com Жук А. О. , +380 63 474 54 13, anatoliizhuka@gmail.com
Аудиторія	Живописнай зал, аудиторія № 14

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів ECTS	7 (210 год.)
вид заняття	загальна кількість годин
Лекції	4
Практичні заняття	116
Самостійна робота студента	90

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Живопис – є фундаментальною, базовою навчальною дисципліною у системі профільної підготовки бакалаврів у галузі образотворчого мистецтва.

Програма зорієнтована на фундаментальне вивчення реалістичного живопису та має цілі навчального та навчально-творчого характеру. Велику увагу у програмі дисципліни «Живопис» приділено завданням «Натюрморт». Підготовка постановки, вибір предметів і драпіровок та інших аксесуарів дозволяє цілеспрямовано зосередити увагу на проблематиці завдань, відповідно до навчальної програми та обрати методикку їх реалізації. При постановці натюрморту необхідно враховувати специфіку випускової кафедри. На курсі формується ряд вагомих знакових компетенцій, що мають вплив на якість підготовки студентів. Вони сприяють більш повному оволодінню фундаментальною дисципліною живопис. На певних етапах реалізації програми завдання спонукає до індивідуальних творчих пошуків.

Головна мета курсу

Головна увага зосереджується на поглибленому вивченню пластики об'єктів натюрморту за допомогою тонально-колірного вирішення, формування органічного просторового середовища та цілісної організації об'єктів. Програма дисципліни побудована таким чином, щоб теоретичне навчання чергувалося з практичним. Значна кількість практичних робіт, які виконуються студентами індивідуально, дозволяє набути професійних практичних навичок.

Метою курсу є - формування творчої індивідуальності студента, що володіє живописною зображальною грамотою та створення ним авторського живописного твору. Обов'язковою умовою реалізації програмних завдань є підготовчі етапи, що передбачають збір зображальної інформації: виконання етюдів, ескізів та форескізів.

Завдання курсу

Тональні співвідношення.

Основним завданням курсу є ознайомлення студентів з принципом вирішення тонально-колірних співвідношень на основі постановки «натюрморт».

Цій проблематиці присвячений перший і другий семестр.

У першому семестрі натюрморт поставлений з предметів побуту (3-5 шт), служить об'єктом для побудови і цілісного представлення тональних співвідношень, користуючись принципом ахроматичного чи монохромного живопису. Особлива увага приділятиметься вмінню віднаходити тональні співвідношення між об'єктами натюрморта і узгоджувати їх з середовищем.

Друге завдання ускладнюється вивченням тонально-колірних співвідношень у простому натюрморті. Враховуючи досвід попереднього завдання проаналізувати просторову будову натюрморту та пропорції його складових. Виявити об'єм та пластичні особливості предметів у поєднанні з середовищем. Промодельовувати пластику об'єктів засобами тонально-колірного живопису, віднайти їх температурну градацію. Досягти цілісного представлення натюрморту. Зосередити увагу на вивчення технічних прийомів живопису із застосуванням корпусного (пастозного) та прозорого (лисувального) письма.

В першому завданні другого семестру продовжується вивчення тонально-колірних співвідношень у «складному натюрморті» (5-7 предметів побуту), що різняться своєю величиною, кольором, температурою та конфігурацією.

У подальшому вивчені об'єктивної реальності, значна увага приділяється формуванню просторового середовища, його глибини, шляхом пошуку тонально-колірних градацій.

Необхідно створити цілісне комплексне представлення натюрморту.

Друге завдання «трансформація» - переосмислення реальності. Вихід із трьохмірного (об'ємно-просторового) зображення у двохмірне (площині). На основі попереднього завдання необхідно створити авторську композицію, трансформуючи об'ємне зображення у площину.

Задіяти принципи трансформації: узагальнення, геометризації, абстрагування з наявними елементами асоціативного мислення.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні **компетентності**, закладені в освітній програмі «Художнє скло» (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Курс передбачає **програмні результати (ПР)**, закладені в освітній програмі «Художнє скло»:

- ПР1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.
- ПР2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ПР4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.
- ПР5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- ПР6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- ПР7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.
- ПР8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
- ПР15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.
- ПР16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Формат викладання навчальної дисципліни «Живопис» передбачає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії, а також самостійну роботу. Упродовж практичних занять ви матимете змогу виконувати заплановані завдання та консультуватись з викладачами курсу. Самостійна робота націлена на те, щоб засвоїти на практиці теоретичні знання та вдосконалити практичні вміння.

Консультації

Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу для 1 курсу ОР Бакалавр, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати всі доступні засоби онлайн-зв'язку (Viber, Facebook Messenger, Telegram, e-mail), ми намагатимемось оперативно реагувати та відповідати на ваші запитання.

Дистанційне навчання

У випадку впровадження заборони на відвідування академії здобувачами освіти, пов'язаної з посиленням карантинних обмежень, ми займатимемось з вами дистанційно. У цьому разі деякі завдання можуть бути змінені. Більший акцент у цьому випадку буде ставитися на аналітичне дослідження. Лекційні заняття проводитимуться на платформі Zoom (лінк доступу надсилатиметься електронною поштою), консультації в онлайн-форматі чи в телефонному режимі.

Матеріали

Полотно на підрамнику або тверда основа (ДВП) розміром 60x80 см. формат для етюдів 30x40, відповідно заґрунтовані, формат для ескізування 14x21 см, папір, графічно живописні матеріали фарби (олійні, темперні, акрилові), розчинник, пензлі, мастихіни, графічні матеріали. За бажанням студент може застосовувати індивідуальну авторську техніку, яка передбачає використання специфічних матеріалів.

СТРУКТУРА КУРСУ

МОДУЛЬ 1 (1 семестр) НАТЮРМОРТ. ОСМИСЛЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ ПРОСТОГО НАТЮРМОРТУ

Змістовий модуль 1. Завдання №1. Вивчення тональних співвідношень у простому натюрморті. Натюрморт укладений з предметів побуту (3-5 шт.) різних за величиною, конфігурацією та кольором на спокійному тлі. Поверхні предметів – різні за фактурою. Предмети розташовані у неглибокому просторі. Будова натюрморту – проста. Промоделювати пластику об'єктів за допомогою світлотіні. Тонально організувати натюрморт. Узгодити гармонійне співіснування об'єктів натюрморту з середовищем. Градація тону, як засіб вирішення натюрморту.

Зображення: об'ємно – просторове (тривимірне).

Вирішення: монохромне.

Формат: 60 x 80 см.

Тема 1. Підготовчий етап. Композиційні пошуки виконані графічними засобами (лінія, світлотінь, пляма). Матеріали – графіт, туш, соус. Розмір - 14 x 21 см.

Тема 2. Підготовчий етап композиційні пошуки виконані живописними засобами (акварель, темпера, олія). Розмір 30 x 40 см.

Тема 3. Виконання завдання №1 на основі відібраних ескізів підготовчого етапу.

Змістовий модуль 2. Завдання №2 (академічне) Вивчення тонально – колірних співвідношень у простому натюрморті. Проаналізувати просторову будову натюрморту та пропорції його складових, відстежити об'ємно – пластичні властивості предметів та оточення. Промоделювати пластику натюрморту засобами тонально – колірного живопису, температурна градація тонально – колірних відношень. Цілісність організації натюрморту, вивчення технічних прийомів живопису. Застосування корпусного та прозорого письма.

Зображення: об'ємно – просторове (тривимірне).

Вирішення: поліхромне (тепла, або холодна гама).

Формат: 60 x 80 см.

Тема 1. Підготовчий етап. Композиційні пошуки, виконані графічними засобами (графіт, туш, мокрий соус). Розмір - 14 x 21 см.

Тема 2. Підготовчий етап, композиційні пошуки виконані живописними засобами (акварель, акрил, темпера, олія). Розмір 30 x 40 см.

Тема 3. Реалізація у заданому форматі завдання №2 на основі кращих напрацювань підготовчого етапу.

МОДУЛЬ 2. (2 семестр) НАТЮРМОРТ. ОСМИСЛЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ СКЛАДНОГО НАТЮРМОРТУ

Змістовий модуль 1. Завдання №1 (академічне). Фіксація об'єктивної реальності. Вивчення тонально - колірних співвідношень у складному натюрморті. Натюрморт укладений з 5-7 предметів побуту, що різняться своєю величиною, кольором, температурою та конфігурацією. Кольорова гама змішана, поверхні предметів різні: гладкі, блискучі, шороховаті, фактурні. Фон – декорований. Будова натюрморту ускладнена (укладена в кілька рядів, але композиційно – структурована). Дослідити тонально – колірні властивості натюрморту. Промоделювати пластику об'єктів засобом світлотіні, тонально організувати середовище, продумати цілісність композиційного рішення натюрморту.

Зображення: об'ємно – просторове (тривимірне).

Вирішення: поліхромне.

Формат: 60 x 80 см.

Тема 1. Підготовчий етап. Композиційні пошуки виконані графічними засобами (лінія, світлотінь, пляма). Матеріали – графіт, туш, соус. Організація натюрморту тоном. Розмір - 14 x 21 см.

Тема 2. Підготовчий етап композиційні пошуки виконані живописними засобами (акварель, темпера, олія). Тонально–колірна – температурна організація натюрморту. Розмір 30 x 40 см.

Тема 3. Виконання завдання №1 на основі відібраних ескізів підготовчого етапу.

Змістовий модуль 2. Завдання №2. (трансформація) **Розвиток асоціативного, образно - пластичного мислення** (на основі завдання №1) .

Головна теза завдання: **форма – носій образу**. Розвиваючи досвід набутий в попередніх завданнях та вивчаючи принципи сучасних напрямків і стилів живопису, розробити авторську композицію, замкнутого характеру, де б форма набувала ознак образу, чи знаково трактувала предмети.

Співвідношення форм та їх величин у просторовості робочого формату, взаємодія між ними, перевага абстрагованої форми шляхом геометризації (теорія супрематизму – К. Малевича). Роль композиції. Структурний аналіз твору. Роль горизонтальних та вертикальних ліній (осей). Лінія та площа (неокласицизм – П. Мондріан). Конструкція форми, конструкція кольору, конструкція твору (абстракціонізм – В.Кандінський) . Асоціативне конструювання форми та простору, як її складової (кубізм – О. Архипенко).

Зображення: площинне, об'ємно – просторове (за вибором студента).

Вирішення: поліхромне.

Формат: 60 x 80 см.

Тема 1. Підготовчий етап. Композиційні пошуки виконані графічними засобами (лінія, світлотінь, пляма). Матеріали – графіт, туш, соус. Розмір - 14 x 21 см.

Тема 2. Підготовчий етап композиційні пошуки виконані живописними засобами (акварель, темпера, олія). Розмір 30 x 40 см.

Тема 3. Виконання завдання №3 на основі відібраних ескізів підготовчого етапу.

ЛІТЕРАТУРА, МЕТОДИЧНА ТА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА КУРСУ

1. Беда Г.В. Живопись и её изобразительные средства. Учебник для вузов. – М: Просвещение, 1977.
2. Беляева С. Е. «Основы изобразительного искусства и художественного проектирования», Москва, Академия, 2008 г.
3. Даниэль С.М. Искусство видеть. – М.: «Искусство» Литературное отделение, 1990.
4. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Інформаційний ресурс: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
5. Панксенов Г.И. Живопись. Форма, цвет, изображение: учебное пособие для студентов худ. учебных заведений / Г.И.Панксенов, – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр «Академия», 2008. – 144 с. – [40] с. цв. ил.: ил.
6. Прокофьев Н.И. Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов: учеб. Пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. «Изобразительное искусство» / Н.И. Прокофьев. – М.: Гуманитар. Изд. центр ВЛАДОС, 2010. – 158 с.: ил., табл.
7. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посіб. / Уклад. Е.В.Белкіна, О. І. Конопко. – К.: Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 92 с.
8. Смирнов Г.Б. Живопись /Учебное пособие/ - М. изд. Просвещение. 1975 – 140с.
9. Циковский А.А. Живопись. Вопросы колорита /Учебное пособие/- М. изд. Просвещение. 1988 – 128 с.

10. Лоханько Ф.П., Фролова Т.І. Художні матеріали. Техніка живопису. / Короткий курс для студентів пед. фак. художн. інститутів/ - К. державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури. 1960 – 111с.
11. Омельченко П. Наука про малярські фарби, матеріали та техніки /2-е видання, в 2-х томах/ - Львів /Б. вид./, 1996 – 178 с.
12. Сланский Б. Техника живописи. Живописные материалы. – М. Издательство Академии Художеств СССР, 1962 – 377с.
13. Тютюник В.В. Материалы и техника живописи. – М. Издательство Академии Художеств СССР, 1962 – 206с.
14. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. / Учебное пособие для студентов пед. инст./ - М. Просвещение , 1982 – 160 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів виконання завдань (підсумкові та поточні) відбуваються у формі переглядів. Поточні перегляди наприкінці кожного місяця проходять у аудиторіях, натомість підсумкові семестрові перегляди відбуватимуться згідно графіка освітнього процесу (див. посилання: <https://lnam.edu.ua/uk/schedule.html>) в галереї кафедри художнього скла (в експозиційних шафах на коридорі). **До реалізації завдання допускаються лише ті студенти, які виконали всі види етапних робіт. Тому упродовж семестру проводитимуться поточні перегляди з оцінюванням.**

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Підсумкова оцінка формується із суми складових (С) етапних та підсумкового оцінювань за формулою:

$(C_I + C_{II} + C_{III} + C_{IV}) \times 2 + B = 100$ балів. «СІ» - Робота над етюдами/форескізами (оцінюється в діапазоні 0-12 балів). «СІІ» - Самостійна робота студента (оцінюється в діапазоні 0-12 балів). «СІІІ» - Створення ескізів (оцінюється в діапазоні 0-12 балів). «СІV» - Реалізація завдання на форматі (оцінюється в діапазоні 0-12 балів). «В» - Відвідування як складова підсумкового бала (до 8 балів: присутність на занятті складає 0,5 бала).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування

Відвідування занять є обов'язковою умовою. Якщо ви заздалегідь знаєте, що повинні пропустити заняття з поважних причин, будь ласка, поінформуйте когось із викладачів. Якщо протягом семестру ваша відсутність перевищила присутність, атестація буде під загрозою. Виправданими поза встановленим лімітом можуть визнаватись пропуски занять за умови надання супровідної документації в деканат, відповідно до правил ЛНАМ, через:

- хворобу
- події пов'язані з позанавчальною діяльністю на кафедрі художнього скла чи ЛНАМ
- юридичні зобов'язання.

Підкреслюємо, що підсумкова оцінка формується за накопичувальною схемою отримання балів упродовж семестру. У випадку вашої відсутності, або браку виконаної роботи без поважної причини під час поточного чи підсумкового оцінювання ви отримаєте «0» балів.

Вчасне виконання завдань є критично важливими. Обов'язком студента є реалістичне планування свого часу на виконання передбачених цим силабусом завдань. Допуск до повторного складання (перездачі) перегляду здійснюється згідно положення «Про порядок ліквідації академічних заборгованостей» за посиланням:

https://lnam.edu.ua/files/Academy/publicinfo/ustanovchi/polog_likvidats_zaborgov.pdf

Виключенням з цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені вище в розділі про відвідування.

Академічна доброчесність

ЛНАМ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: *чесність, довіра, справедливість, повага та відповідальність*. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНАМ несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності. Детальніше про академічну доброчесність читайте в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАМ» за посиланням:

https://lnam.edu.ua/files/Academy/publicinfo/ustanovchi/2020/Zabezpe4ennja_jakosti_osvitu.pdf

КОМАНДА ВИКЛАДАЧІВ

Шимін Ярослав Васильович, завідувач кафедрою Академічний живопис, доцент.

Закінчив Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва у 1985 р., спеціальність «Інтер'єр та обладнання». У 2007р. отримав почесне звання «Заслужений художник України». Член НСХУ. Веде активну наукову, творчу, дослідницьку та організаційну діяльність, приймає активну участь у міжнародних пленерах, конкурсах, мистецьких проектах. В доробку — персональні та міжнародні виставки.

Жук Анатолій Олегович, живописець, викладач живопису. Викладач Літніх образотворчих студії у ЛНАМ. З 2017р. - апірант ЛНАМ. З вересня 2016 року викладач кафедри академічного живопису Львівської національної академії мистецтв. У 2016 р. Закінчив відділ «Художньої кераміки» декоративно-прикладного факультету Львівської національної академії мистецтв. В 2013 році навчався в іконописній школі при УКУ. Учасник багатьох міжнародних та всеукраїнських пленерів, виставок та творчих імпрез.